

Sygn. akt II KK 169/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz-Śliwy,
w sprawie **S. W.**

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 listopada 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego /.../

z dnia 8 listopada 2013 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 grudnia 2011 r.

**I. uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
punkt VII wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 grudnia
2011r. i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Apelacyjnemu
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**

II. oddala kasację w pozostałej części, uznając ją za oczywście bezzasadną;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego w części, w której oddalono kasację;

IV. zarządza zwrot na rzecz S. W. wniesionej przez niego opłaty od kasacji.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 r., sygn. akt [...], Sąd Okręgowy w W.:

- w pkt V uznał oskarżonego S. W. w ramach czynu zarzucanego w pkt VI aktu oskarżenia za winnego tego, że w okresie od co najmniej lipca 2006 r. do co najmniej marca 2008 r. w W., wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu dokonywanie przestępstw polegających na wewnątrzspółnotowym nabywaniu znacznych ilości środków odurzających i substancji psychotropowych w postaci marihuany, kokainy, haszyszu oraz wprowadzania ich do obrotu, tj. czynu z art. 258 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności;

- w pkt VI, w ramach czynu zarzucanego w pkt VII aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od co najmniej lipca 2006 r. do marca 2008 r. w W., działając z góry powziętym zamiarem, wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi i nieustalonymi osobami, wbrew przepisom ustawy brał udział we wprowadzaniu do obrotu znacznych ilości środków odurzających w postaci marihuany i kokainy oraz substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w łącznej ilości co najmniej 21,5 kg marihuany, co najmniej 1 kg amfetaminy i 30 g kokainy w ten sposób, że:

- w okresie od co najmniej lipca 2006 r. do lutego 2008 r. w W. nabywał wielokrotnie, średnio dwa razy w miesiącu w ilościach po 0,5 kilograma jednorazowo, celem dalszej odsprzedaży od P. S. środek odurzający w postaci marihuany w łącznej ilości co najmniej 21 kilogramów,

- latem 2007 r. w W. nabywał co najmniej pięciokrotnie, każdorazowo w ilościach po ok. 200 – 300 gramów, celem dalszej odsprzedaży od P. S.

substancję psychotropową w postaci amfetaminy w łącznej ilości co najmniej 1 kilograma,

- w okresie od lipca 2006 r. do lutego 2008 r. kilkakrotnie nabywał od P. S. środek odurzający w postaci kokainy w łącznej ilości co najmniej 30 gramów,

- w marcu 2008 r. w W. nabył celem dalszej odsprzedaży od M. K. środek odurzający w postaci marihuany w ilości 0,5 kilograma,

przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw i z przestępstwa czyniąc sobie stałe źródło dochodu, tj. czynu z art. 56 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu obowiązującym przez 9 grudnia 2011 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 56 ust. 3 wskazanej ustawy wymierzył mu karę 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności i 150 stawek dziennych grzywny przyjmując, że jedna stawka jest równa kwocie 150 złotych;

- w pkt VII, w ramach czynu zarzucanego w pkt VIII aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego tego, że w pierwszej połowie 2006 r. w W., wbrew przepisom ustawy wprowadził do obrotu środek odurzający w postaci kokainy w ilości 4 gramów w ten sposób, że wskazany środek odurzający odsprzedał R.B., tj. czynu z art. 56 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- w pkt XI na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

- w pkt XII zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 listopada 2008 r. do dnia 28 lipca 2010 r.,

a nadto rozstrzygnął o kosztach procesu i dowodach rzeczowych.

Wyrok ten zaskarżony został w całości apelacją obrońcy oskarżonego, w której zarzucono obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. polegającą na niewłaściwym sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w każdej jego części, w szczególności nieustaleniu stanu faktycznego odnośnie każdego z czynów przypisanych

oskarżonemu, braku analizy zgromadzonych w sprawie dowodów, błędów w uzasadnieniu, rozbieżności pomiędzy uzasadnieniem a wyrokiem, co uniemożliwia kontrolę słuszności rozumowania Sądu orzekającego i jego zgodności z materiałem dowodowym,

2. wewnętrzną sprzeczność wyroku przez wymierzenie oskarżonemu w pkt VI kary 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaś „w ustalonym wyroku łącznym” – kary 4 lat pozbawienia wolności.

W konsekwencji tych zarzutów skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 27 czerwca 2012 r., sygn. akt [...], zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

1. rozwiązał orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,
2. obniżył karę pozbawienia wolności orzeczoną za czyn z pkt VII aktu oskarżenia (pkt VI wyroku) do 4 lat,
3. utrzymał wyrok w mocy w pozostałej części,
4. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone oskarżonemu za przypisane mu czyny i na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. orzekł karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Na skutek kasacji wywiezionej od wyroku Sądu odwoławczego przez obrońcę skazanego Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2013 r., sygn. akt II KK 322/12, uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w odniesieniu do oskarżonego W. i sprawę w tym zakresie przekazał wskazanemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt [...], zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że:

1. rozwiązał orzeczoną wobec oskarżonego karę łączną pozbawienia wolności,
2. przyjął w ramach czynu zarzucanego w pkt VII aktu oskarżenia, że ilość jednorazowo przyjmowanego przez oskarżonego w celu dalszej odsprzedaży z zyskiem środka odurzającego w postaci marihuany wynosiła średnio 300 gramów, zaś łączna ilość tego środka była nie mniejsza niż 12

kg, a karę pozbawienia wolności orzeczoną za ten czyn w pkt VI zaskarżonego wyroku obniżył do 4 lat,

3. utrzymał w mocy wyrok w pozostałej części,
4. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Opisany wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżony został kasacją obrońcy skazanego w całości. W tym nadzwyczajnym środku zaskarżenia zarzucono rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę przepisu art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. przez niewłaściwe ustosunkowanie się do czynów opisanych w pkt VI wyroku, a także nieustosunkowanie się do linii obrony oskarżonego wobec zarzutu z pkt VIII aktu oskarżenia(pkt VII wyroku Sądu pierwszej instancji) przedstawionej w toku wyjaśnień na rozprawie w dniu 8 lutego 2010 roku – co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku i niewątpliwie znalazłoby odzwierciedlenie w wymiarze kary.

Powołując się na opisany wyżej zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Apelacyjnej wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej. W toku rozprawy kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części utrzymującej w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w zakresie pkt VII i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz oddalenie kasacji w pozostałej części, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest oczywiście bezzasadna w części dotyczącej czynów przypisanych skazanemu w pkt V i VI wyroku Sądu Okręgowego (odpowiednio pkt VI i VII aktu oskarżenia), z modyfikacją wynikającą z pkt 1.2. wyroku Sądu Apelacyjnego. Wobec oczywistej bezzasadności środka zaskarżenia w tym zakresie, zgodnie z art. 535 § 3 k.p.k. pisemne uzasadnienie orzeczenia w tej części nie zostanie sporządzone.

Kasacja zasługuje natomiast na uwzględnienie w zakresie, w jakim Sąd Apelacyjny utrzymał rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w odniesieniu do czynu przypisanego skazanemu w pkt VII wyroku (pkt VIII aktu oskarżenia).

Zgodnie z art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym. Swoistą gwarancją realizacji tego obowiązku jest wymóg sporządzenia uzasadnienia orzeczenia zgodnie z treścią art. 457 § 3 k.p.k., tj. wskazania, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za zasadne albo niezasadne. Lektura motywacyjnej części orzeczenia Sądu Apelacyjnego pozwala na stwierdzenie, że w odniesieniu do czynu przypisanego skazanemu w pkt VII wyroku obowiązkom tym Sąd odwoławczy nie uczynił zadość.

Rozwijając zawarty w apelacji zarzut obrazy art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. obrońca oskarżonego podniósł, że: „Uzasadniając winę oskarżonego W. w popełnieniu czynu opisanego w pkt. VIII aktu oskarżenia – Sąd Okręgowy daje wiarę świadkowi M. R. Bez należytego uzasadnienia odmawia wiary twierdzeniom świadka B., któremu oskarżony miał dwukrotnie sprzedać narkotyki. Nie rozważono również wersji podanej przez oskarżonego, który w logiczny sposób tłumaczy powody fałszywego pomówienia jako zemstę za wcześniejsze nieporozumienia z rodziną”. Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego pozwala na stwierdzenie, że kwestiami podniesionymi w zacytowanym fragmencie apelacji Sąd ten nie zajął się wcale. Trudno bowiem uznać za rzetelne odniesienie się do stanowiska apelującego lakoniczne stwierdzenie, że „Nie można także w realiach sprawy (...) twierdzić, że (...) odmowa wiary twierdzeniom świadka B. nastąpiła bez należytego uzasadnienia, które w pisemnych motywach wyroku zostało przedstawione”. Lakoniczność jawi się jako wręcz jaskrawa, jeśli przypomnieć, że Sąd Najwyższy rozpoznając sprawę po raz pierwszy, w wyroku z dnia 7 sierpnia 2013 r. zauważył, że: „Równie ogólnikowo odniósł się Sąd odwoławczy do innych argumentów apelacji, bo tylko przez odesłanie do uzasadnienia Sądu I instancji. Tam natomiast nie ma np. ustosunkowania się do linii obrony oskarżonego wobec zarzutu z pkt. VIII – czyn VII wyroku, przedstawionej w toku wyjaśnień na rozprawie w dniu 8 lutego 2010 r. (k. 2001 – 4, t. X)”. Kwestia ta zresztą trafnie podniesiona została również w uzasadnieniu kasacji. Pozwala to na konkluzję, że Sąd

Apelacyjny ponownie nie rozpoznał istoty zarzutu apelacyjnego dotyczącego czynu przypisanego skazanemu w pkt VII wyroku Sądu pierwszej instancji, naruszając w ten sposób przepisy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., a nadto, co wskazano w uzasadnieniu kasacji, nie dostosował się do znajdującego zakotwiczenie w art. 442 § 3 k.p.k. zalecenia Sądu Najwyższego, zawartego w wyroku z dnia 7 sierpnia 2013 r., sprowadzającego się do konieczności respektowania w postępowaniu ponownym wymogów określonych w art. 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k.

Zważywszy, że obraza prawa procesowego, której dopuścił się Sąd Apelacyjny, miała charakter rażący oraz że mogła ona mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia, należało uchylić wyrok Sądu odwoławczego w opisanej części i przekazać sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Konsekwencją orzeczenia kasatoryjnego w odniesieniu do czynu zarzucanego w pkt VIII aktu oskarżenia (pkt VII wyroku) stało się rozwiązanie z mocy prawa rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności, obejmującego przecież karę wymierzoną w pkt VII wyroku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny będzie zobowiązany do procedowania w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z treści art. 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k.